

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

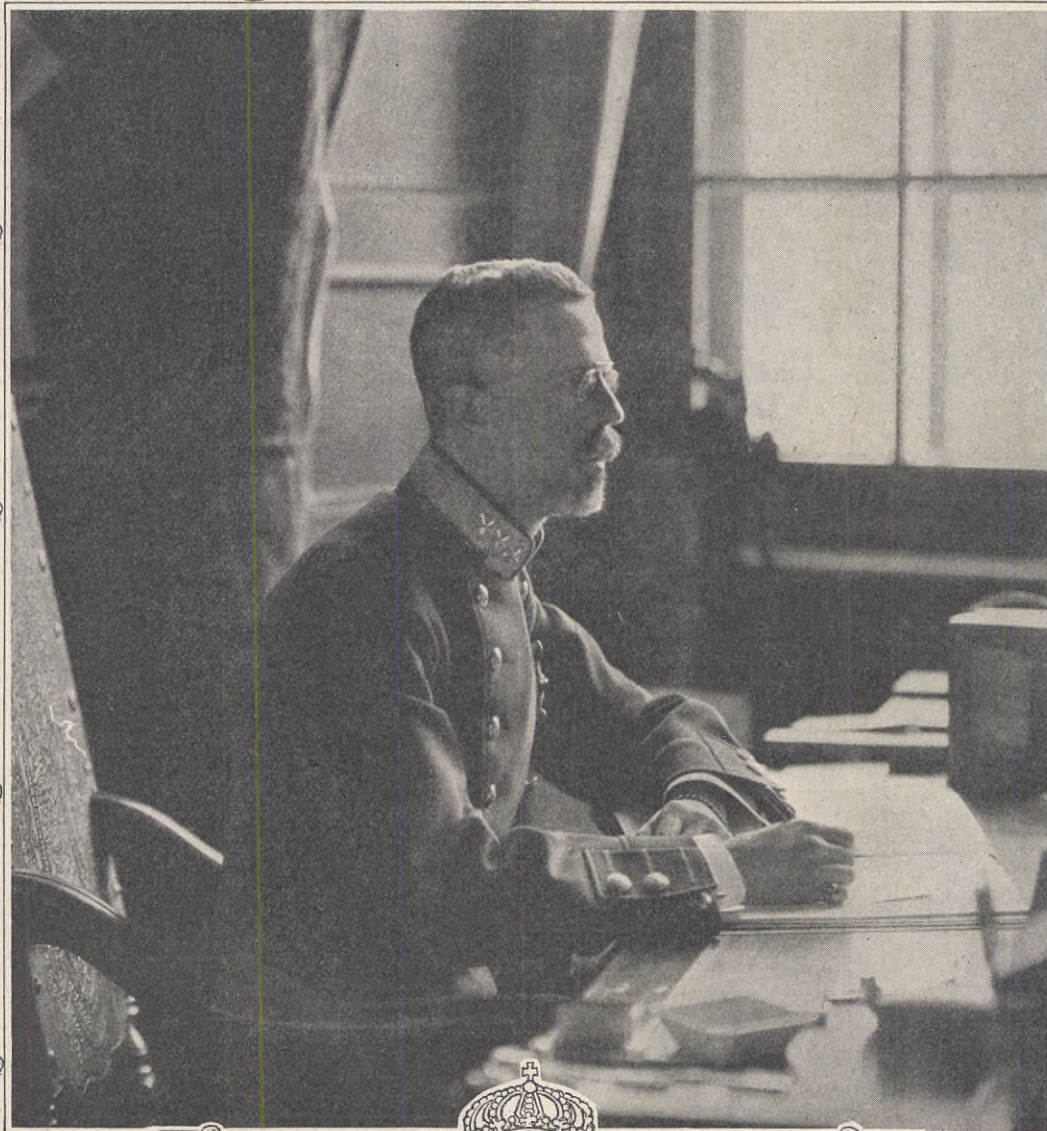

ROSENDALS SLOTT. — H. 8 D S STOCKHOLMSFOTOGRAF.

11TE ÅRG.

DEN 2 JANUARI 1910.

N° 14.

• MED FOLKET •

• FÖR FOSTERLANDET •

Gustaf

Det svenska kungaska folket. Det hade att svear äga konung fick det än mer, när Sverige med på-Kalmarunionens band, sådana de knutits af nationella ståndsstressen öfver den egna folk-uppbyggarens — valspråk angifves icke för intet "allmoge" betydde på den tiden hvarken mer med fullt skäl säger vårt lands främste häfdatecknare, Erik Gustaf Geijer, att "på det då befastade, sedermera oupplösta och oupplösliga förbundet mellan svensk folk-makt och svensk konungamakt grundades den svenska staten."

dömet har sin rot i sven-det den gång lagen bjöd, taga, så ock vråka. Det nyttfödd nationalkänsla bröt sig loss ur en medeltidsaristokrati, hvilken satte inter-samhörighetens bud. Gustaf Vasas — rikshar varit: "Med Gud och Sveriges allmoge". Ty eller mindre än svenska folket i dess helhet. Och

Det svenska folket har därför också städe varit hvad man kallar ett lojalt folk. När konungen gått före, har det följt efter. Två gånger ha svenska monarker aflägsnats från tronen; ingendera gången har det skett genom folket. I båda fallen har sinnessjukdom varit anledningen, och i ena fallet var det den olycklige monarkens egna bröder, i det andra höga militära och civila ämbetsmän af adeln, som genomförde tronhvälfningen. Det svenska folket har troget följt sina monarker öfver haf och fjäll till seger eller nederlag: Gustaf II Adolf, Carl X Gustaf, Carl XII, Gustaf III, ja själve Gustaf IV Adolf kunna därom ärliga vittnesbörd. Kanske har svenska folket städe haft en stor, om också omedveten känsla af den sanning, som ligger i den nyss anförde store häfdatecknarens ord, att det svenska folkets historia i sin djupaste grund varit dess konungars. Det är Sveriges konungars insatser, som räddat svenska folket, enkannerligen den svenske bonden, att undgå den förlust af frihet och själfbestämmelserätt, hvilken i andra länder först för hundra år sedan eller senare ersattes i sammanhang med de åskor, medels hvilka den stora franska revolutionen rensade luften. Och denna revolution själf var liksom en natu nödvändig följd af monarkätternas dåvarande enastående degeneration. Sinnessjuka på tronen snart sagdt hvart man vände blicken: i England och Ryssland, i Danmark och Sverige — Georg III, Paul, Christian VII, Gustaf IV Adolf. Man måste förvåna sig, att hävlfningen icke blef större än den blef, att under all denna ynkedom endast en tron växlade fursteätt. Att det blef Sverige, är en händelse som ser ut som en tanke: ingenstädes starkare än här har folket haft kraf på *kungapersonligheten*.

Ty var det aristokratien, som aflägsnade den beklagansvärde sinnessjuka, var det helt visst i öfverensstämmelse med folksjälens djupaste önskningsar, att till hans efterträdare kallades Bernadotte. Att Carl Johan inledde sin bana som folkbefriare i världskampen om och mot Napoleon, gaf honom det andliga släkttücke med Vasaättens grundare och store, som för vårt folk betydde mera än den köttliga härstamningen. "Folkets kärlek min belöning" — valspråket — var som en sigillfästning af folkets känslor vid hans ankomst, vid hans tronbestigning. Han var ju ock utgången ur folket själf; vald af folket ur folket — något helt annat än någon af de senfödda ättlingar ur degenererade "legitima" furstehus, på hvilka det officiella Sverige vid den tiden kastat sina blickar.

När vårt folk för hundra år sedan vid den stora författningsförnyelsen valde aririke framför valrike, skedde det ej heller på grund af något slags vidskeplig vördnad för legitimitetens rätt, utan af rent praktiskt-politiska grunder. Och man räknade därvid riktigt. Eller skulle någonsin det svenska folket varit sinnadt att med större enhetlighet kora annan man till högste ledare än honom, som satte till sin regerings ledstjärna: "Rätt och Sanning"? Eller honom, gengångar-riddaren efter svenskt sinne såsom ingen annan i det nittonde århundradet, som med detta sin personlighets innersta väsen förenade den till synes motstridande grundsatsen: "Land skall med lag byggas", och förverkligade den? Eller honom som för endast två år sedan följdes till grafven med hela folkets deltagande såsom en äldrig fader, hvilken ingen kränkning kunnat förmå till afvikelse från det "Brödrafolkens väl", han uppställt som mål vid sitt handhavande af riksskeppets roder?

För visso icke! Och med förtroende och förhoppning hälsades därför också hans son och efterträdare. När GUSTAF V åter lät det älskade Gustafs-namnet uppdyka i regentlängden och till valspråk valde sammankopplingen af den förste och den tredje Gustafs lösenord i modern affattning: "Med folket för fosterlandet", blickade man med glad förtröstan dess förverkligande till mötes, och om en och annan pietetsfullt erinrade sig de urgamla lagarnas tillägg till bestämmelserna om kungaval och eriksgata om den nya konungen: "Varder han god konung, då låte Gud honom länge lefva!" och för sig själf upprepade det, var det förvisso utan att fästa vikt vid villkorssatsen. Alla visste, att för en Bernadotte valspråket är mera än ett tomt ord, att dess följande för honom är en samvetssak, en lifsnödvändighet.

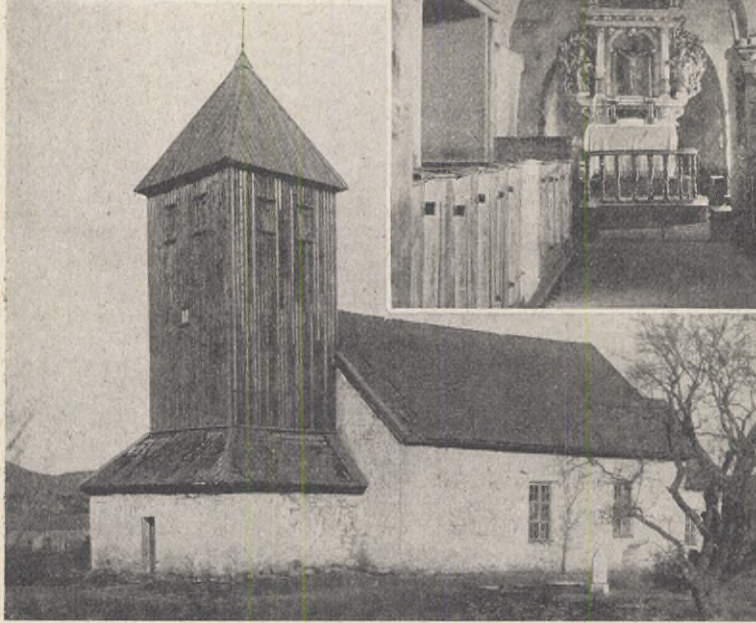
Under det år, som nu ingått, infaller *hundraårsminnet af vårt nuvarande konungahus'* kallande af svenska folket till svenska tronen. Med särskild tanke härpå är det helt visst svenske medborgare vid årets ingång samla sig i den välgångsönskan för konungen, som ligger i den häfdvunna formeln:

LYCKA SKE KONUNGEN OCH HANS ÄTT!

I:STA SIDANS PORTRÄTT MED NÅDIGT TILLSTÅND FÖR H. 8 D. TAGET I DESSA DAGAR AF HOFFOTOGRAFEN ATELIER FLORMAN, STOCKHOLM.

Rosendals lustslott, hvaraf en foto återgifves i föreg. sidas vignett, kommer att inredas till ett hem för minnen från den tidsålder, regenter af dynastien Bernadotte hade sin sommarbostad där, samt göras tillgängligt för allmänheten.

Göteborgs och Bohus läns forrminnesförening har beslutat ingå till Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien med en begäran att få helt och hållet öfvertaga *Bokenäs ödekyrka*. Detta Bohusläns äldsta byggnadsverk hotar nämligen på grund af vanvård att aldeles förfalla.

Fotografier.

EX- OCH INTERIÖR AF BOKENÄS ÖDEKYRKA I BOHUSLÄN.

Kliché: Bengt Silfversparre.

Malmö stads arkitektoniska silhuett har fått en ny prydnad: det på en gång förnäma och djärviga byggnadsverk, som *hamninrättningens nya centralbyggnad* utgör.

Stadens på monumentala byggnadsverk förut så utblottade västra hamnsida har härmed, påpekar lokalpressen, fått en dekoration, som med jämnmod kan uthärda en jämförelse med pendanterna på andra sidan hamnen, och som tillsammans med dessa skapat en entré från hamnen till staden, som vackert realiserar många och långa års fromma önskningar. Byggnadens arkitekt är *Harald Boklund*.

Hamnens många olika förvaltningsgrenar komma nu att blifva samlade på ett ställe. Inflyttningen torde komma att ske den 1 april.

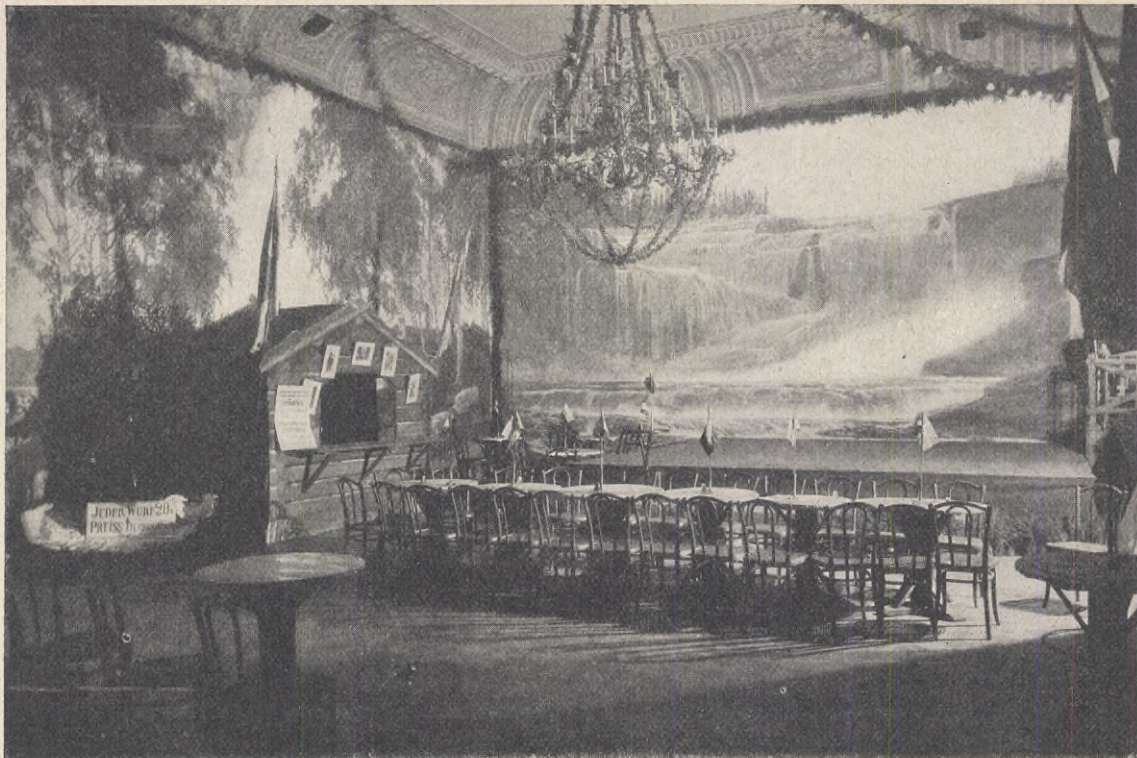
Bidrag afsedda för H. 8. D. böra insändas tidigast möjligt; ju förr något kommer Red. tillhanda, desto större utsikter finnas för dess införande. Senare än på måndagarna anlända bidrag komma icke med i veckans n.r.

A'eller Jonn, Malmö.

MALMÖ HAMNINRÄTTNINGS NYA CENTRALBYGGNAD.

Kliché: Bengt Silfversparre

Efter fotografi

Klubb. Bengt Sjöström.

FRAN SVENSKA AFDELNINGEN Å EVANGELISKA HJÄLPFÖRENINGENS STORA BASAR I ADELSKLUBBEN I MOSKVA

Den 17--20 december hölls i Moskva *Evangeliska Hjälpföreningens* årliga stora basar, på hvilken för första gången anordnats en speciell *svensk afdelning*. Evangeliska Hjälpföreningen understöder alla i Moskva boende, som tillhöra den evangeliska trosbekännelsen, utan hänsyn till nationalitet. Styrelsen för föreningen utgöres till största delen af tyskar; dock finnas däri tvenne svenska medlemmar. Idéen till att anordna en speciell svensk afdelning har utgått från en af dessa, herr V. Bolin. Redan sedan lång tid tillbaka har

det arbetats på denna plan. Meningen var att genom denna basar sprida kunskap om Sverige, hufvudsakligen som turistland, äfven här i Rysslands "hjärta", där man inte förut haft tillfälle att se så mycket svenskt som i Petersburg, där det både varit sportutställning och svenska gymnaster. Intresset för basaren har också varit stort i Sverige; flera svenska konstnärer och affärsmän ha bidragit; och framgången af det hela blef obestridlig.

En svensk julexposition i en af Amerikas största och förnämsta firmor har man i år, säkerligen för första gången, kunnat få se. Det var hos firman Abraham & Straus i Brooklyn som denna utställning, arrangerad af hr Thure Marcus, fann lokal. — Rörstrandsporslin, stålvaror, träarbeten, nationaldräkter, väfnader, Eskilstuna-knivar, reproduktioner af Zorntaflor och mycket annat var där att skåda. Brooklyn-tidningarna ha innehållit endast loford öfver den svenska utställningen.

Efter fotografi

Klubb. Bengt Sjöström.

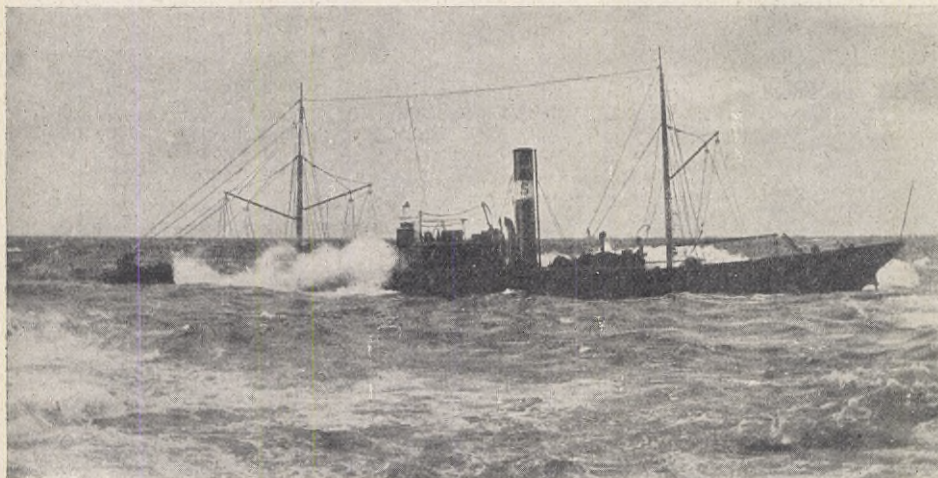
EN SVENSK JULUTSTÄLLNING I BROOKLYN.

Foto. Reimers, Gäfle

Kl. 12: Bengt SJÖVERSPARRE.

GÄFLE SÅNGARFÖRBUND VID SITT 10-ÅRSJUBILEUM. Foton tagen vid generalrepetitionen till den stora kyrkokonserten. 1. Anföraren, läroverksadj. Ruben Hillström. 2. Operasångaren Oscar (medverkande). 3 Lektor Karl Starbäck, förbundets ordförande.

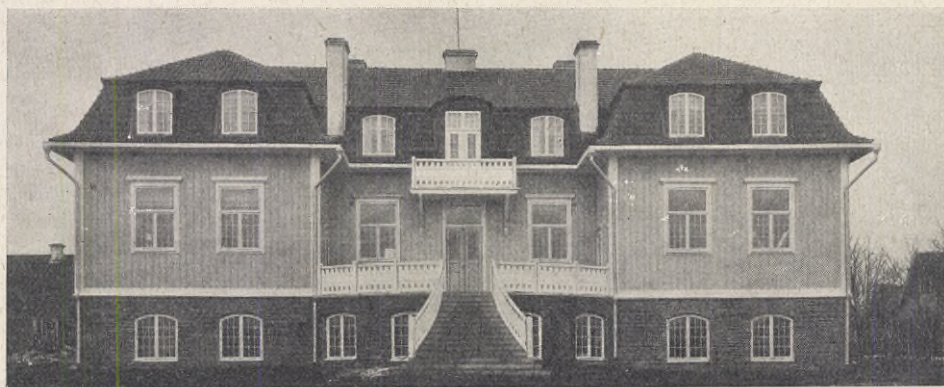

Efter T. Jönvall

Kl. 12: Bengt SJÖVERSPARRE

UDDEVALLAÅNGAREN "JANE", som strandade vid Tåudden invid Marstrand den 11 dec. (se n:r 12) och icke kunnat flottagas. Foton tagen under den svåra stormen söndagen den 19 dec. kl. 12,15 f. m.

Ölands folkhögskola har länge fått reda sig utan eget hus, men nu har ändtligen denna brist afhjälpts: strax före jul invigdes dess nya, rymliga och ändamålsenliga byggnad i Skogsby. — Tre år ha förflutit sedan folkhögskolan i Isgårda först öppnade sina portar för Ölands bildningssökande ungdom.

ÖLANDS FOLKHÖGSKOLAS NYBYGGNAD, I SKOGSBY, TORSLUNDA FÖRSAMLING.

Med en storställd sångarfest högtidlighöll Gäfle sångarförbund den 19 dec. sin 10-årsdag, och vid den af förbundet då anordnade konserten visade stadens invånare redan genom sin talrika närvaro, i hvilken grad de förstodo att uppskatta det tillfälle till en njutningsrik musikstund, som då bereddes dem. — Jubileumsdagen vardt till en seger öfver hela linjen för det lika energiska som entusiastiska sångarförbundet.

Efter porträtt. *Kliché: Bengt Silfverparre.*
STORFURST MICHAÏL NIKOLAJEVITSCH †.

Efter porträtt. *Kliché: Bengt Silfverparre.*
STORFURST NICOLAJ NIKOLAJEVITSCH, om hvilken ryk-
tesvis förmåles, att han kommer att utnåmnas till ståthållare i
Finland. Storfursten är sonson till Nikolaj I.

Efter fotografi. *Kliché: Bengt Silfverparre.*
DET JOANOFFSKA HUSET vid Astrakaugatan i Petersburg, i hvars
andra våning attentatet mot polischefen öfverste Karpoff ägde rum.

Med storfurst *Michail Nikolajevitj* af Ryss-
land, som den 19 dec. afled, bortgick den
längst kvarlevande af tsar Nikolaj I:s söner.

Storfurst Michail — som var den nuvarande
tsarens farfars broder — var född 1832. 1863
--1881 var han ståthållare i Kaukasien, fick
därefter högsta ledningen af ryska artilleriet och
presidiet i riksrådet. Under Nikolaj II:s re-
gering har han ej spelat nå-
gon framstå-
ende roll. I
sitt äktenskap
med Cecilie
af Baden
(Olea Feodo-
rovna) † 1891,
hade han sju
barn, hvaraf
sex öfverleva
honom.

Under natten
mellan den 21
och 22 dec. ägde
i Petersburg en
mystisk *bomb-*
explosion rum,
därvid chefen för
den hemliga ry-
ska polisen öf-
verste *Karpoff*
jänte två andra
personer döda-
des. — Attentat-
föröfwaren, hvars
namn var Vos-
kressenski, greps
omedelbart. Han
påstås ha varit
provokatör.

Efter porträtt. *Kliché: Bengt Silfverparre.*

ÖFVERSTE KARPOFF,
som döddes genom attentat.

Efter fotograf.

Kliché: Bengt Sjöveersparre.

NYTT PORTRÄTT AF CESAR CUI (Zesar Kuy), den äfven i Sverige bekante ryske tonsättaren och musikschriftställaren, som i dagarna firat sitt 50-årsjubileum som kompositör. Som tonsättare tillhör C. de ungryska novatorerna.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöveersparre.

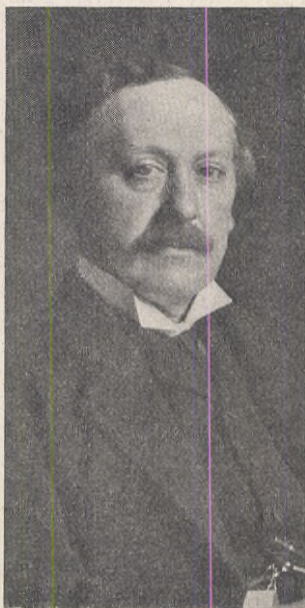
FRU MAGNA LYKSETH-SCHJERVEN i "Tristan och Isolde".

K. Operan i Stockholm kommer att förlora ännu en af sina främsta krafter — operasångerskan fru *Lykseth-Schjerven* har beslutat sig för, icke att följa hr John Forsells exempel och bege sig till Amerika, som det varit tal om, utan att resa till Tyskland och där studera riktigt grundligt under ett års tid.

Den förste *generalguvernören öfver Sydafrikas förenade stater* blef *Herbert Gladstone*, Englands justitieminister.

Herbert Gladstone, som nu är en 65-års man, efterträder i sin nya ställning lord Selborne, hvilken varit High Commissioner för Sydafrika och guvernör för Transvaal redan 1905 och 1907. — Han är son till William G.

Den konservativa engelska pressen angriper i häftiga ordalag regeringen för att ha bortgifvit en så viktig befattning kort före sitt försvinnande.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöveersparre.

HERBERT GLADSTONE, den förste generalguvernören öfver Sydafrikas förenade stater.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöveersparre.

JOHN BURNS, den engelske ministern, som nyligen utmärkte sig vid räddningsarbetet vid en eldsvåda.

Under en stor eldsvåda i Arding & Holls affärslokaler i Clapham, London, den 20 dec., därvid många personer svårt skadades och flere innebrändes, deltog med utmärkelse den engelske arbetsministern *John Burns* i räddningsarbetet och kom själf undan med lifvet endast som genom ett under.

Burns, som för närvarande står under omval i Battersea i London, har genom sitt modiga uppträdande vid tillfället i fråga med ett slag i alldeles ofantlig grad ökat sin popularitet.

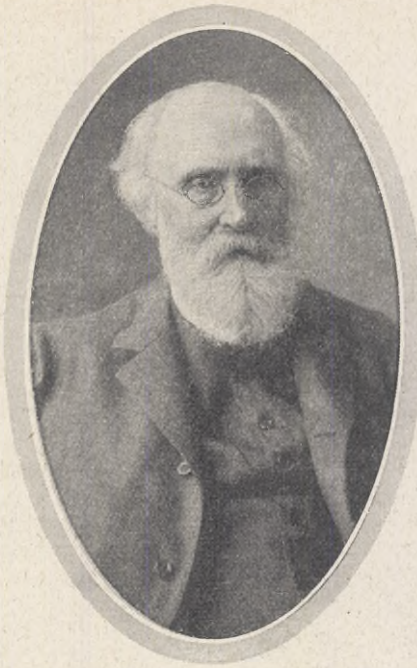
OLOF ARBORELIUS.

Bland de konstnärer, hvilka varit med om att skapa en svensk landskapskonst af modernt måleriskt kynne och tillika fylld af äkta hembygdskärlek, intager *Olof Arborelius* sedan många år ett aktadt rum.

Född i Orsa i Kopparbergs län den 4 november 1849 blef han, aderton-årig, elev vid Fria konsternas akademi i Stockholm. Efter att 1868 ha lämnat detta läroverk utbildade han sig vidare under studieresor i utlandet åren 1869—72. Därunder besöktes ej blott de gamla vallfartsorterna för skandinaviska konstnärer Düsseldorf och Rom utan äfven München och Paris.

Och Olof Arborelius blef, väl till en del just tack vare dessa studier, en representant i vårt land för öfvergången mellan den äldre traditionen och den nya konsten. Denna förmedlande ställning, hvilken konstnären delade med flera sina jämnåriga, tilldrager sig knappast beundran och uppmärksamhet i samma grad som ett konstnärskap i skarpare deciderad ande. Icke dess mindre förtjänar en sådan måttfull och mången gång verkligt förnämlig konst den uppriktigaste erkänsla i synnerhet med hänsyn till sin viktiga uppfostrande insats i den allmänna smakutvecklingen.

Efter sin hemkomst skildrade Arborelius med skönjbar målarglädje sin egen bygd, det gamla Dalarna, och

O. Arborelius

dess färgrika folklif. Vi erinna oss fäbodvallar, hökörer, söndagsmorgon utanför kyrkan, tingsafslutning o. s. v. Dessa arbeten ha med Düsseldorfskolan gemensamt intresset för det litterärt genremässiga, dock utan öfverdrift i riktning åt anekdotmåleri. De rena landskapen, sådana som "Skogstjärn i aftonbelysning" i Göteborgs museum och "Utsikt af en sjö vid Engelsberg" i Nationalmuseum präglas af en ljus och rofylld lyrik, hvilken ej af år och smakskiften skall berövas sin tjusning.

Under de senaste åren har konstnären lefnadsfrisk och obruten sträfvat att förnya sin konst i en kraftigare, mera dramatisk riktning. Ovädersmolnen rulla askgrå och kallt hvita öfver brunfrusna heddar med väldiga flyttblock och piskade martallar. Men trots all ödemarkens vilthet är stämningen snarast en uppsluppet festlig, en ungdomlig glädje åt storm och frost, en frodig målarfröjd åt penselns flammande breda lek. Som rena kraftprestationer af en man öfver de sextio äro dessa dukar rent af förvånansvärda, äfven om vår beundran mera dröjer vid de stilla taflorna från tidigare skeden.

Jämte sin verksamhet som utövande konstnär har Olof Arborelius äfven haft tid till en trågen läraregärning. År 1881 blef han öfverlärare vid Tekniska skolan i Stockholm, år 1901 professor vid Konstakademien. Ett gediget kunnande och en stor personlig älskvardhet torde ha gjort honom synnerligen skickad till ett framgångsrikt utövande af konstlärarens kräfvande kall. Och helt säkert följes han vid sin nu inträffade afgang från professorsbefattningen med varm sympati och lifliga tillöfningar om ännu många år af glädje åt det vackra och färgglada i lifvet.

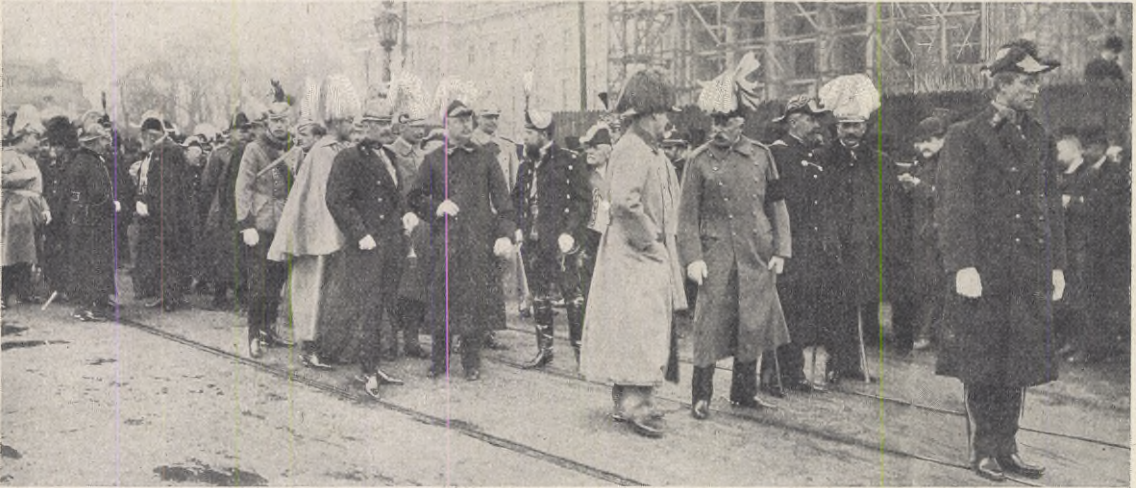

Efter fotograf.

TINGSAFSLUTNING I DALARNA. Oljemålning af Olof Arborelius.

Kliché: Bengt Silfverparre.

KONUNGEN ÄR DÖD — LEFVE KONUNGEN!

Efter fotografen

KONUNG LEOPOLDS KISTA FÖRES I PROCESSION GENOM BRYSSEL.

Kliché: Bengt Silfverparre.

I LIKLAGET synes, *främst*, KONUNG ALBERT, *närmast bakom honom* Ärkehertig Salvator af Österrike, hertigen af Connaught, prins Heinrich af Preussen, kronprinsen af Rumänien, *i midten bakom dem* prinsen-gemålen af Holland.

Efter fotografi

BELGIERNAS NYE KONUNG, ALBERT (X), INTÅGAR I BRYSSEL.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Hälsad af befolkningens jubel, höll konung Albert den 23 december sitt högtidliga intåg i landets hufvudstad. Tåget gick genom staden till parlamentsbyggnaden, där konungen aflade ed på författningen och uppläste trontalet.

Efter fotografi

”KONUNG JEAN III AF FRANKRIKE” MED MÅKA OCH BARN.

Kliché: Kem. A.-B. Benöt Sittverparre Stilm—Gbg.

När jag bläddrar i mina rese-anteckningar, finner jag att det var för fem år sedan; men synen etsade sig så skarpt in i mitt minne, att det förefaller mig ha varit i går som jag på en gräsplan ute vid Haagsche Poort i Delft såg den enkla grafsten, hvarå står inrstadt:

”Ici repose LOUIS XVII, Charles-Louis Duc de Normandie, Roi de France et de Navarre, né à Versailles, le 27 Mars 1785, décédé à Delft, le 10 Août 1845”.

(*Här hvilat LUDVIG XVII, Carl Ludvig hertig af Normandie, konung af Frankrike och Navarra, född i Versailles den 27 mars 1785, död i Delft den 10 augusti 1845)*.

En enkel grafsten på en liten promenadplats, som förut varit kyrkogård, borta i en utkant af den lilla staden, mellan grå fabriksmurar med rykande skorstenar och halft förfallna små stugor, invid en trång gata, hvarå ångspårvagnen från Haag tjutande och bolmande opphörligt skramlar förbi utmed den smala, poppelskuggade kanalen. En enkel grafsten i en undangömd vrå af en obetydlig landsortstad i Holland — — men kringgårdad med ett järnstaket, hvarå Frankrikes kungliga liljor lysa i guld.

Och då jag frågade en förbigående polis-konstapel om grafven, för att komma i samtal med en invånare i Delft i frågan Naundorff, svarade han mig mycket lifligt, att den man, hvars stoft hvilade under denna

borttröjas; den öppnades och undersöktes, och kvarlevorna flyttades för en vecka till en kyrka, medan grafven restaurerades. När sedan kistan åter sattes ned i grafven, bevistades denna högtidliga akt af officiella representanter icke blott för staden utan äfven för staten, och holländska krigsministeriets ombud öfverste de Bas erinrade i ett tal vid grafven om att det var drottning Wilhelmina som låtit uppsätta de kungliga liljorna på staketet, liksom hennes föregångare på tronen kung Wilhelm II hade officiellt erkänt ”Naundorff” och hans barn såsom äkta bourboner, gifvit dem laglig rätt att bära detta namn, *de Bourbon*, och slutligen låtit representera sig vid Naundorffs begrafning af två generaler samt förordnat om den märkliga grafskriften.

Det var högst underligt att stå och betrakta denna enkla grafsten och tänka på, att under densamma ligger stoffet efter en man, som i hela sitt lif var en landsflyktig äfventyrare, förföljd af polistrakasserier och utskrattad som en klumpig bedragare, men som att döma af de många vittnesbörd och sannolikhetsbevis, som sedermera framdragits, verkligen var den olycklige Dauphin från Temple-fängelset under revolutionens skräcktid och sålunda skulle efter Napoleons fall bestigit Frankrikes tron, om allt gått rätt till.

*

Ganska många nyare forskare äro fullt öfvertygade

grafsten, visserligen i lifvet af de fleste kallades *Naundorff* och troddes vara en simpel bedragare, men att han absolut säkert i verkligheten var Ludvig XVI:s och Marie Antoinettes son, den rättmätige arvingen till bourbonernas gamla kungskrona i Frankrike. ”Och Ludvig XVIII visste detta mycket väl”, tilllade polismannen i bister ton, ”men usurperade sin broders tron”!

I Delft äro alla människor af denna bestämda åsikt, och de ha höga auktoriteter att härvid åberopa sig på. Då den gamla förfallna kyrkogården skulle förvandlas till promenadplats, fingo Naundorff-Ludvig XVII:s barn rättighet att bibehålla sin fars graf, medan alla andra måste

om att den sjuke gosse, som dog i revolutionsfängelset den 8 juni 1795 och uppgafs vara Dauphin, i verkligheten icke var kungasonen, utan ett understucket barn. Man påpekar bland annat, att de fyra läkare, som förrättade likbesiktningen, noga aktade sig för att i sitt utlåtande intyga att det var den unge prinsens lik de sett; de förklarade endast, att de sett liket efter "ett barn, som enligt konstaplarnes uppgift är Louis Capet", och två af dem tillägga, att de "kände igen det såsom det barn, som de skött i flera dagar" — ett uttryck som ju också kan fattas såsom en stark reservation. Och ett par personer, som hade känt prinsen, sägas ha öppet förklarat, att den döde icke var han.

Men om prinsens verkliga öde råda mycket olika meningar. Somliga forskare, med Turquan i spetsen, förklara, att han hade blifvit mördad på Robespierres order; andra, exempelvis holl ndaren Otto Friedrichs och fransmännen Ad. Lanne och G. Lenotre, påstå att han hade blifvit befriad af rojalisterna och förd ifrån Paris, såsom den beryktade fångvaktaren Simons änka på gamla dagar uppgaf. Bland dem som medverkat till räddningen nämner man revolutionären Barras, Fouché och Joséphine Beauharnais, och man åberopar bl. a. Vendégeneralen Charettes proklamationer och bref till grefven af Provence såsom klara bevis för att prinsen verkligen blifvit befriad.

Och det var, säga dessa forskare vidare, såsom "äventyraren" *Karl Wilhelm Naundorff* den räddade prin- en sedermera blef känd. Det finns ett stort sällskap *Société d'études sur la question Louis XVII* i Paris, som sedan början af 1890-talet arbetar på att framskaffa bevis för denna teori, publicerande broschyrer, böcker och tidningsartiklar i mängd. Framförallt är det ättlingar till en del högförnåma legitimister, som varmt intressera sig för problemet. Och det är onekligen tungt vägande bevis som numera framlagts.

Man kan t. ex. uppvisa, att några f. d. medlemmar af Ludvig XVI:s hof vid Naundorffs besök i Paris 1833 togo på sin ed — efter föregången examen med honom — att han var identisk med den försvunne Dauphin; att denna tro delades bl. a. af hertigen af Berry, af Don Carlos' förtroendeman fursten af Valori, af Angouleme-hertiginnans ombud vid en granskning af Naundorffs anspråk vicomte de La Rochefoucault; att påfven Pius VII, kungarne af England, Holland och Sachsen, ryske tsaren med fl. ansågo sig veta, att Naundorff var den legitime franske tronarvingen, ehuru de af storpolitiska skäl tego; o. s. v. Och det finns en lång rad af fakta och uppgifter, som synas angifva att både Ludvig XVIII och Carl X samt efter dem grefven af Chambord mycket väl visste att Naundorffs anspråk voro berättigade, liksom Naundorff-anhängare äro fullt och fast öfvertygade om att Ludvig XVIII spelade en ytterst förrädisk och skurkaktig roll både mot sin äldre bror och mot dennes son.

Då Naundorffs son år 1873 förde process mot grefven af Chambord för att få sina från fadern ärfda anspråk erkända, uppträdde såsom hans advokat ingen mindre än den berömde Jules Favre, hvilken mycket kraftigt framhöll sin orubbliga visshet om att Naundorff varit Ludvig XVI:s son och skarpt betonade, att detta skulle kunna fullt juridiskt bevisas, om blott den preussiska regeringen behagade gifva honom tillträde till sitt hemliga arkiv eller ville själf uttala sig. Och några få år före sin död lär påfven Leo XIII i ett yttrande till några Naundorff-anhängare ha bekräftat, att Pius VII hade vägrat att smörja Ludvig XVIII till kung med den förklaringen, att "Ni är en usurpator, ty er brorson lefver, och det vet ni".

Redan Naundorff själf begärde emellertid icke att få bestiga sin fars tron, utan önskade endast officiellt erkännande och ett lämpligt underhåll för sig och sin familj. Och hans barn och barnbarn ha icke heller sträckt sina uttalade önsknigar längre.

After Jotun.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Skjerveparre Stålm.—Dby

AUGUSTE-JEAN AF BOURBON, "KONUNG JEAN III", MED SIN SON HENRI.

Ludvig XVII, för att gifva Naundorff den titel som han sannolikt hade legitimitet rätt till, var gift med en fattig tysk flicka och hade med henne fyra söner och en dotter. De båda äldsta sönerna — af hvilka den andre i ordningen plögade af Naundorff anhängarne betitlas "Carl XI" -- dogo 1883 och 1899 utan att efterlämna bröstarvingar. Af den fjärde sonen Adelberths barn lefva tre: Henri de Bourbon är officer vid det fjärde holländska infanteriregementet och bor i Delft, medan hans bröder Louis och Emmanuel de Bourbon äro officerare i franska armén. Men släktens nuvarande hufvudman är den tredje Naundorff-sonen Edmondsäldste son *Auguste-Jean*, "*konung Jean III*", som här afporträtterats jämte maka och barn.

Liksom alla Naundorffarne — — — med undantag för Adelberth, hvilken var en smula vidlyftig af sig och på slutet höll ett ganska ogeneradt kafé i Paris — — — för den nuvarande "kungen" ett stillsamt och tillbakadraget lefnads sätt. Han är bosatt i Paris och förtjänar sitt enkla uppehälle såsom bokhållare hos ett oljebolag, hvilket icke tyckes uppskatta kungligheten synnerligen högt, ty åtminstone för ett par år sedan hade Auguste-Jean de Bourbon icke större apanage än 3,500 francs. Hans fru "prinsessan" Madeleine är en vinhandlars dotter, och makarnas äldste son är en nu tioårig gosse vid namn *Henri*.

Naundorff-anhängare ha tämligen klart för sig, att en oljebokhållare icke har stora utsikter att någonsin

bli af ett entusiastiskt folk utsedd till konung. De ha därför koncentrerat sina förhoppningar på "prins Henri", den blifvande "*konung Henri VI*" (greven af Chambord var ju "*Henri V*"), och det lär just för närvarande vara starkt ifrågasatt att taga honom ifrån hans alltför enkelt borgerliga föräldrar och placera honom i en förnäm adelsskola såsom en bättre förberedelse till kungavärfvet.

Men ännu så länge kan man träffa Frankrikes blifvande konung i hans föräldrahem i Paris, om man på en liten tvärgata till Boulevard St. Germain i aristokratkvarteret ringer på portklockan till ett litet anspråkslöst hyreshus och, sedan man frågat portvakten efter "le prince de Bourbon", följer hans anvisning: "Öfversta våningen, till vänster!" Här njuter unge Henri sin lyckliga barndom i ett enkelt borgerligt hem, hvari endast några byster och porträtt af Naundorff och hans dotter — — — en kvinna som utomordentligt liknade Marie Antoinette — — — samt några broderade kungliga franska liljor erinra om släktens anspråk på att vara de sista franska bourbonerna.

Något allvarligt försök att göra dessa anspråk gällande lära Naundorff-anhängarne knappast någonsin komma att fresta — icke mera än de engelska Stuart-anhängarne tänka på att afsätta Edvard VII och på Englands tron uppflytta dess "legitima innehafvare", som enligt deras invecklade genealogiska beräkningar är prinsessan Marie af Bayern. *Joije.*

TESTAMENTSSTAVEN I BELGIEN.

I den förestående — delvis redan påbörjade — striden om konung Leopolds millioner intager den aflidne konungens morganatiska gemål, *baronessan Vaughan*, en framskjuten ställning. Hur säker den är, det kommer ju att bero på huruvida äktenskapet varit fullt lagligt eller icke. Uppgifterna härom äro olika, i det man på sina håll antager att endast de kyrkliga formerna iakttagits, hvilka i och för sig voro otillräck-

liga. Emellertid lär konungen i lifstiden ha vidtagit anstalter för att åt sin gemål tillförsäkra en stor förmögenhet. Och om det också skulle lyckas döttrarna, speciellt prinsessan Louise, att tvinga den hatade gunstligen att återbära en del af de för henne afsedda millionerna, torde baronessan Vaughan finna tillräckligt många kvar för sig och kungabarnen, grefvarne Tervueren.

Efter porträtt.

Klické: Bengt Sjöfverparre.

Efter fotografi.

Klické: Bengt Sjöfverparre.

KONUNG LEOPOLDS MORGANATISKA GEMÅL, BARONESSAN VAUGHAN, och deras två äldsta barn, grefvarne Tervueren.

Foto. Szacinski. Klisché: Bengt Sjöfverparre.
AMIRAL BÖRRESEN.

Den norska amiralsstriden har i dagarna fått sitt afgörande genom skiljedom. Rätten har förklarat sig väsentligen ha fått i uppdrag att afgöra ej den gamla utan den s. k. nya amiralsstriden, och i denna har amiral Sparre dragit det kortaste strået.

Det förra skedet, som berör hufvudsakligen 1905, afgjordes genom statsrådet Olssöns skiljedom 1905, som stadfäste Sparres order att Børresen ej skulle erhålla eskaderschefskommando, men bestämde att B. nästa år skulle åter uppföras som eskaderchef; det andra skedet af striden rör förhållandet efter 1907 och Sparres hemställan att B. skulle för framtiden strykas från mobiliseringslistan som eskaderchef. Till denna hemställan svarade rätten ett bestämt och obetingadt nej.

Emellertid har ej heller Børresen skördat någon ära ge-

Efter porträtt. Klisché: Bengt Sjöfverparre.
AMIRAL SPARRE.

nom hvad i saken förekommit, och någon varaktig fred torde icke bliwa följden af skiljedomen — endast ett stillestånd. F. n. är saken så långt avancerad, att båda parterna tills vidare draga sig tillbaka: Amiral Sparre har ingifvit ansökan om afsked från sin

ställning som kommenderande amiral och chef för marinstyrelsen från den 1 nästkommande mars samt om tjänstledighet från 1 januari till nämnda dag. Och amiral Børresen har inlämnat ansökan om permission från sin befattning som chef för amiralstaben i midten af mars.

POLARSTRIDEN.

Det synes ändock till sist ha kommit till ett verkligt resultat i den våldsamma striden om Nordpolen. Köpenhamnskommittén har afgifvit sitt utlåtande, och detta är kraftigt nog: af Cooks papper framgår icke, att han varit vid polen; och mellan raderna läses: och säkert har han heller icke varit där.

Världen synes alltså nu färdig med doktor Cook,

och kvar står endast den obehagliga känsla som missbrukat lättrogenhet plägar lämna efter sig.

Och samtidigt med att dr Cook nu knappt längre nämnes som annat än en humbugsman i den verkligt stora stilen, har Peary's stjärna åter stigit och strålar nu i desto klarare glans.

Efter fotografier.
SJUKARIEN A. LOOSE, som hjälpte dr Cook med att fabricera "nordpolsobservationer".

Klisché: Ken. A.-B. Lemt Sjöfverparre Sthm.—Gbg.
ROBERT E. PEARY, Nordpolens verkliga upptäckare, visar sina kartor och utpekar sin route för Geografiska sällskapet i Newyork.

* Data å nästa sida.

C. LUNDEBERG.
F. d. Statsminister. Bruksägare. Utnämnd till preses i K. Landbruksakademien.

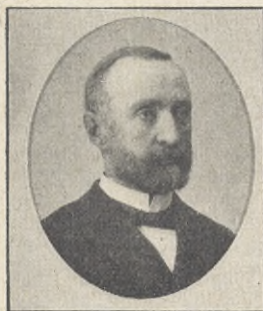
C. I. T. HILDEBRAND.
Godsägare. — Skedemosse, (Kalmar län). 75 år 16 Dec.*

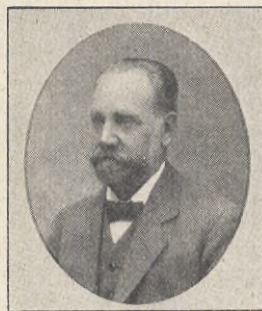
F. K. G. MEIJER.
Kontraktspastor. Kyrkoherde. Fil. d.r. — Skytts Wemmerlöf, (Lunds stift). 70 år 16 Dec.*

O. H. A. FLEMING.
Friherre. Major. — Stockholm. 50 år 14 Dec.*

P. G. E. POIGNANT.
F. d. Landshövding. — Stockholm. 80 år 8 Dec.*

C. A. ANDERSON.
Godsägare. — Åsen, V. Vingåker. 70 år 24 Dec.

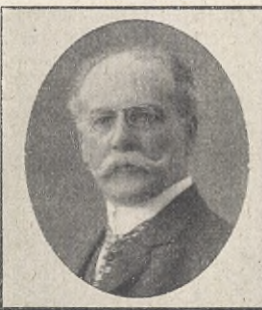
G. A. OLDBERG.
F. d. Kapten. vid S ea Art. Regemente. — Stockholm. 70 år 17 Dec.

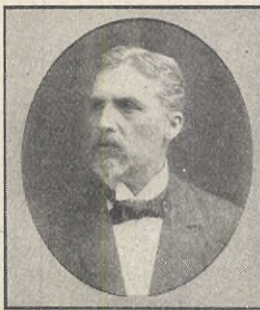
L. E. ENROTH.
Maskiningenör. Uppfinnare. — Hesselby villastad, Stockholm. 50 år 9 Dec.

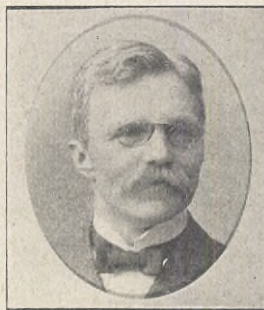
G. P. A. von ROSEN.
Grefve. Hofrättsråd. — Stockholm. 60 år 25 Dec.*

J. A. LILLIESKÖLD.
Häradshövding. — Värnamo. 60 år 26 Dec.*

C. O. ARCADIUS.
Seminarierektor. Fil. Dr. — Vexjö. 60 år 20 Dec.*

J. V. LINDGREN.
Rektor. Fil. dr. — Umeå. 50 år 19 Dec.*

J. G. J:SON EKEHORN.
Utnämnd till professor vid Karolinska Institutet.*

C. D. JOSEPHSON.
Utnämnd till professor vid Karolinska Institutet.*

G. L. ALLAN.
Utnämnd till chef för 11 distriktet af Statens Jernvägar.*

A. H. G. KAJSER.
Apotekare. — Stockholm. 60 år 4 Januari.*

* Data här nedan.

O. W. THULIN. †
Kyrkoherde. Fil. jubeldoktor.
— *Välinge. (Lunns stift).*
F. 27. † 16 Dec.

A. SYLVAN. †
Grosshandlare.—Helsingborg.
F. 41. † 16 Dec.*

E. J. WIDMARK. †
Professor. Opontakare. —
Stockholm. F. 50. † 15 Dec.*

A. ANDERSSON. †
Landtbrukare. Kommunalman
— *Galugård (Kronobergs län).*
F. 50. † 4 Dec.

H. C. JENSEN. †
Godsägare. Kommunalman. —
Hallstorp. (Malmöhus län).
F. 40. † 17 Dec.

A. F. W. von MENTZER. †
Major. Fångelsdirektör. —
Malmö. F. 42. † 23 Dec.*

M. SUNDSTRÖM. †
Riksdagsman. Folkskollärare.
— *Östansjö, Söderhamn.*
F. 61. † 20 Dec.*

GUSTAF EKEHORN; född 57, stud.-ex 78, fil. kand. 81 med kand. 85, med. doktor 91. Underläkare och amanuens vid olika sjukhus 82—91; docent i kirurgi i Upsala 92—93, lasarettsläkare i Hernösand 92—98, s. å. läkare vid länslasarettet och kurhuset i Sundsvall. I dagarne utnämnd till professor i kirurgi vid Karolinska institutet.

CARL DAVID JOSEPHSON; Född 58, stud.-ex. 74, med. doktor 87. Tjenstgjorde som underläkare och amanuens vid olika sjukhus 78—88, blev därefter praktiserande läkare i Stockholm. Förordnades 91 till docent i obstetrik och gynekologi vid Karolinska institut och är i dag garr utnämnd till professor i samma ämnen vid institutet.

GUSTAV ALLAN. Stud.-ex. 72, ex. från Tekn. inst. 75; anst. vid Stat järnvägar sedan 75 och har tjenstgjort såsom riddare, ritare, verkmästare och maskinlärare samt utnämndes 89 till maskindirektör och föreståndare för maskinfabrik i IV distr. (Östersund) hvilket omfattade ej mindre än en tredjedel af hela statsbanans sammanlagda längd. Transport till II distr.

(Göteborg) 05 och har sedan 08 på förordnande uppehållit distriktschefsbefattningen, hvilken A från och med 1910 tillträder som ordinarie innehavare. En följd af årsstatsfullm. m. fl. kommunala uppdrag i Östersund.

ARTHUR KAIJSER. Apotek.-ex 74; apotekare i Enköping 75. I Stockholm (apot. "Elefanten") sedan 04. På sin tid ordf. i fattigvårdsstyrelsen, drätselkammaren, hälsovårdsnämnd och stadsfullmäktige i Enköping, landstingsman m. m. Led. af Apotekarsocietets direktion, ordf. i Stockholms Apotekareförening, kyrkovård i Engelbrets församling i Stockholm och ordf. i dess kyrkobyggnadskommitté.

AUGUST SYLVAN. En af Helsingborgs mest populära personligheter var S. mångårig stadsfullmäktig, ledamot af drätselkammaren, af hamndirektionen (senare ären dess ordförande), mångårig ordf. i Helsingborgs Handförelseförening, styr.-led. i Sparbanken, i Inteckn.-Garanti A.-B. samt i ett stort antal af stadens största industriella förtag; jämväl mångårig landstingsman.

JOHAN WIDMARK. Stud.-ex. 70, med. dr. 84, docent i oftalmiatrik vid Karolinska Institutet 84, uopprätthåll professuren i ämnet 88—1. ord. professor sistnämnda år. Ansedd lärare, vetenskapsman och operatör, har W. skrivit ett stort antal större och mindre arbeten som utkommit dels själfständigt, dels i medicinska tidskrifter. Idrotts- och skyttevän.

ARVID von MENTZER. U-löjtn. vid Jönk. regte. 62, major i armén 89. Bevakn.-befälh. i Varberg 66 å Långholmen 67, direktör vid Centralfångelset i Karlstad 69. Eiter olika förordnanden inom fängsvården direktör vid Centralfångelset i Malmö 84. Fullmäktig för Malmöhus län i Civilstat. pensionslin. 92. Har från trycket utgivit handböcker m. m. rörande svensk fängsvård.

MAGNUS SUNDSTRÖM. Lärare vid Östansjö folkskola sedan 82. Framstående medlem af goodtemplarorden. Led. af Riksd. A. K. sedan 02, suppleant (06) och ordinarie (09) led. af konstitutionsutskottet.

CARL HILDEBRAND. Landstingsman under 14 år, mångårig ordförande i Lasarettsdirektionen i Borgholm och ledamot af Egodelningsrätten, af styrelsen för Landtbruksskolan, ordf. i Kommunalstämman, styr.-led. i Kalmarsbankens kontor i Borgholm m. m.

FREDRIK MEIJER. Stud.-ex. 56, fil. dr. 62, prästvigd 71, past.-ex. 73, kyrkoherde i Hammarlöf sedan 73, prost i Skytts kontrakt sedan 92, inspektör för Trelleborgs allm. läroverk sedan 92.

HERMAN FLEMING; stud.-ex. 77, u-löjtn. vid Göta Art. regte 78, kapt. i a. 93, på stat 94, transp. t. Smålands art. regte 96, major i a. och Fälttygmästare 99 afsked 03. Landstingsman 06, led. af Riksd. F. K. sedan 07. Chef för A.-B. Bofors—Gullspångs och Nya A.-B. Stockholms Vapenfabriks utrikesafd.

EMIL POIGNANT. Stud.-ex. 47, jur. kand. 55, v. häradshövding 58, sekreterare i Sjöförsäkringsöfverrätten 60, fiskal i S. Hofrätt 63 och assessor 66, revisionssekreterare 71, häradshövding i Oxie o. Skytts härad 81; landshövding på Gotland 83—1906. Ledan ot. af kommittén för Nedre Just. revisionen 76 samt af kommittén ang. författningar rörande mått och vikt 77—78. — Led. af Riksd. F. K. 95, af A. K. 96—99. På sin tid ordförande i Gotlands läns Hushålln.-sällskap och i direktionen för Visby Navigationsskola. Hedersledamot af K. Landtbruksakademien sedan 91.

GUSTAF von POSEN. stud.-ex. 70, hofr.-ex. 75, e. o. not. i S. Hofr. s. å., v. häradshövding i G. Hofr. 77; amanuens i Finansdep. 79, t. f. registr. o. kanslisekr. 79—80; not i Riksdagens konstitutionsutskott 78—80; tjenstgjorde på förordn. i Svea Hofr. 80—87; hofrättsråd därstädes sedan 95. Ledamot af Riksd. F. K., stadsfullmäktig i Stockholm, ordförande i styr. för K. Teatern, led. af Riddarhusdirektionen.

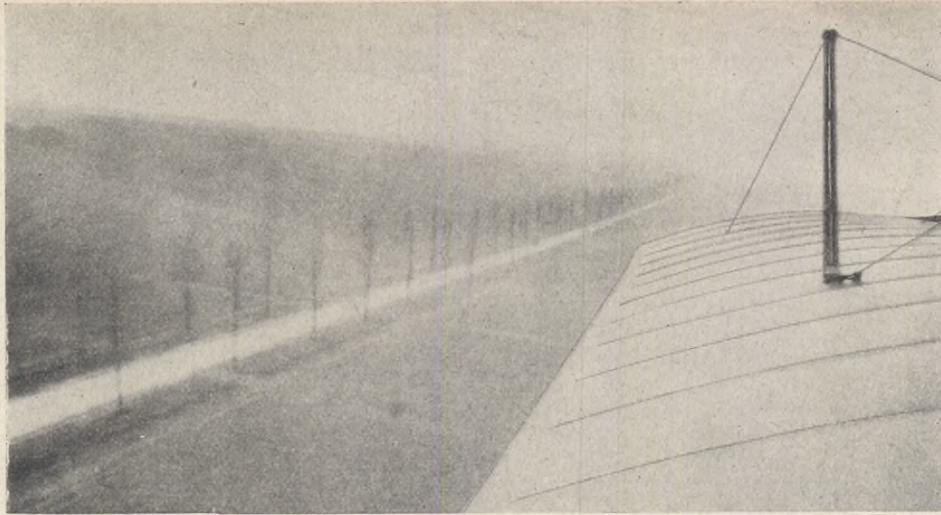
ARVID LILLIESKÖLD. Stud.-ex. 70, jur. kand. 81, v. häradsh. 83, t. f. domhavande i 9 år, adj. led. i S. Hofrätt 91, häradshövding i Östbo och Vestbo här domsaga sedan 96. Led. af Riksd. F. K. 02—08, suppl. i lagutskottet 02, ordinarie led. 05—08, suppl. i tillf. utsk. 02, i statsutskottet 03 och 04; statsrevisor 06, landstingsman 08, ordf. i styrelserna för Värnamo Folkhögskola och för sjukhuset. Led. af styrelsen för Smålands E. Banks afd.-kontor i Värnamo.

CARL OLOF ARCADIVS; stud.-ex. 69, fil. dr. 84, föreståndare f. Göteborgs och Bohusläns folkhögskola 76, lektor i Vexjö 85, rektor v. folkskolemnariet därstädes sedan 90. Folkskoleinspektör 93—04, inspektör vid folkskolesemin. i Vexjö 89—90. Af eckles. min. tillkallad att biträda vid utredn. af frågor rörande folkundervisningen, led. i k. styr. för förskolan för blinda i Vexjö samt sta./sfullmäktig sedan 93, led. af helsovårdsnämnd, ordf. i styr. för tekniska yrkesskolan.

JONAS VALFRID LINDGREN; stud.-ex. 79, fil. dr. 90, docent i Upsala s. å., lektor i Hernösand s. å., i Gefle 95, rektor vid Umeå h. a. läroverk sedan 01. Led. af styr. f. Umeå el. lärov. f. flickor och för Vesterbottens sinnesslanst. och för Folkhögskolan i Vindeln; ordf. i taxeringsnämnden sedan 06.

**Redaktionen af HVAR 8 DAG ansvarar
för emottagna manuskript
endast om 20 öre i frimärken
åtföljda desamma.**

Manuskript läsas i tur med förut inkomna och honoreras omedelbart efter införande.

H. 8 D. här i tillfälle att återge de troligen första någonsin på nämnda vis tagna bilderna.

Aëroplanet i fråga är den berömda Lathams "Antoinette", och den "knäppta" delen af jordklotet är vid Châlons — "Antoinette" befann sig då på 50 meters höjd.

Efter fotografier.

Fotografier tagna från ballonger, äfven på rätt ansenliga höjder, äro icke längre något nytt eller särskildt märkvärdigt för vårkräsna tid. Men fotografier tagna i aëroplan ha ännu icke blifvit något hvardagligt — tvärtom är

GODT NYTT ÅR!

Det andra kvartalet af H. 8. D:s 11:te årgång ingår med detta nummer, och med bästa tillförsikt hälsa vi det nya året.

Vårt program är allt för väl känt för att här behöfva utläggas; det framgår af hvarje nummer af H. 8. D.

Vi våga hoppas att få behålla tidskriftens alla vänner och gynnare — läsare, medarbetare, annonsörer och kommissionärer — och att alltjämt få nya. I denna förhoppning bringa vi alla och en hvar vår nyårsönskan.

*

Trots ökade kostnader på snart sagdt hvarje område för tidskriftens verksamhet kan H. 8. D. bibehålla sitt billiga och populära pris:

Kr. 5 pr helår (1.25 pr kvartal) och 10 öre pr lösnnummer.

Hemligheten med detta ganska anmärkningsvärda förhållande är den ständigt ökade upplagan som sätter H. 8. D. i tillfälle att icke endast afstå från en i öfrigt synnerligen välbefogad prisförhöjning utan ock oafslättligt kunna utveckla tidskriften och därmed göra den värdefullare.

Prenumeranter inom landet kunna erhålla H. 8. D. på närmaste Poststation, Bokhandel eller Tidningsaffär till angifna pris af Kr. 5 pr helår (1.25 pr kvartal), frött hemsänd. I utlandet, där prenumeration kan verkställas, kan detta ske å resp. utländska poststationer; annars ombesörjas detta genom H. 8. D:s Expedition, Göteborg. I hvarje fall tillkommer för utlandet portokostnad.

HVAR 8 DAG, Göteborg.

INNEHÅLL: H. M:t Konungen. — Svenska bilder för dagen. — Sverige i utlandet. — Ryska porträtt och bilder för dagen. — Herbert Gladstone. — John Burns. — Olof Arborellius. — Konungen är död — leve konungen! — De sista franska Bourbonerna. — Testamentstvist i Belgien. — Den norska amiralsstriden. — Polarstriden. — Veckans porträttgalleri. — De första fotografierna från aëroplan. — Godt nytt år!

Här kommer fr. o. m. nästa n:r "VECKANS DAGAR", en öfversikt öfver dagshändelserna, att inflyta.

OBS.! Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.